

Citat- civilisation

Hvis De, kære læser, tilhører den uddannelsesmæssigt og intellektuelt mest veludviklede del af befolkningen (og Gud bevare mig fra at insinuere noget andet!), så har De sandsynligvis — som de fleste af Deres m/k-olleger i denne gedigne gruppe — en markeret tilbøjelighed for at citere.

Himlen beskyttede Deres uskadelige tidsfordriv, og samme i sin Sarvigske nåde velsigne Deres citater fra Marx, Gandhi, Lincoln, Shakespeare, Ibsen, Shaw, Wilde og Brecht. De er så velkommen. Enhver kan smykke sig med lånte fjer, og 'citater er for den middel-mådige begavelse hvad strudsfejer er for vore dansker' som digteren Churchbody engang observerede.

Men De kender rimeligvis ikke engang digteren Churchbody, William P. Churchbody, vor tids mest oversete britiske klassiker — lyriker, dramatikker og filosof.

Nu er det ikke fordi jeg er særlig belæst, jeg nævner digteren Churchbody, men fordi jeg har et særligt forhold til ham. En aften for nogle år siden var jeg til et celebret selskab — det var dengang jeg endnu blev inviteret til celebre selskaber — hvor en kendt skuespillerinde var æresgæst, hvilket lod til at behage hende overmåde. Som følge deraf dominerede hun i høj grad konversationen.

Og hun var citat-menneske. Hver gang hun åbnede gabet — og det var hver

gang, at domme efter hendes mine, en lige stor og sjælden, ubetalelig såvel som uigen-gældtelig gestus over for det øvrige selskab — sagde hun: 'Som Bernhard Shaw sagde...?' og tilføjede så hvad hun ville sige.

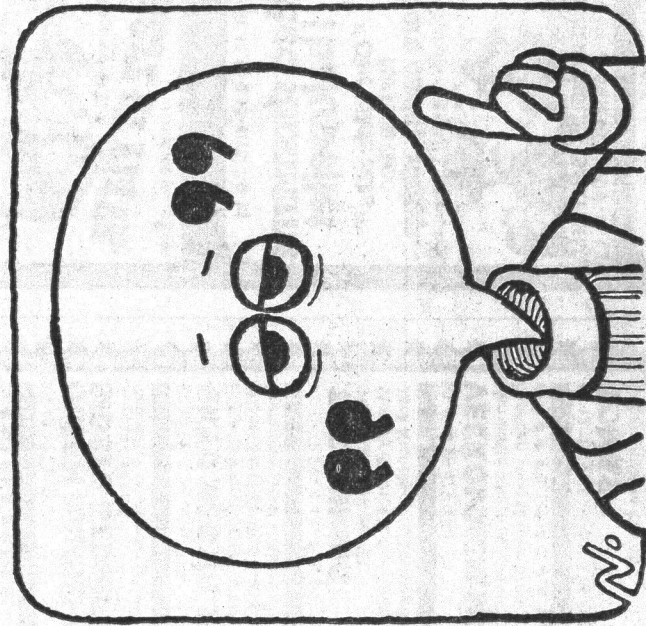
Jeg må være retfærdig mod hende: Hver anden gang sagde hun Oscar Wilde. Men alle lyttede hver gang lige bjergtaget, selv om hun så blot brokkede sig over salaten.

Hun var nu også smuk. Og hun havde kontrakter for hele næste sæson, hvilket gjorde det helt uskyldigt. Men senere, da jeg i en ledig stund mediterede over aftenens forløb, slog det mig hvor mange mennesker der gør det samme: citerer, og citerer de samme. Citater, de rette citater, viser nemlig at man er kultiveret og bevidst.

Nu har jeg selv det uheld, eller det handicap, at jeg af natur tilhører Cro Citato Magnon-stammen, det vil sige et led før! Vi der egentlig foretrækker, at folk græder for deres egne erfaringer i deres eget sprog.

Men O.K., vi må alle sluge vore kæmper på vej igennem livet: Nok er jeg proleter, men jeg har lært god smag nok til at vide, at det at fortælle i sit eget sprog om sine egne oplevelser er lige så uacceptabelt som at hunden pisser på perser-tæppet.

Derfor citaterne: De giver en arms længde. Men der er jo ikke rigtigt noget ved dem, når alle ken-

Tegning: Peder Nyman

der dem — og det er jo netop dét der gør dem til citater. Dér er et problem.

Derfor har jeg tyet til Churchbody som en passende løsning. Churchbody har, ganske ligesom Shakespeares, et ord til enhver lejlighed, og langt de fleste er overbevisende kloge og fremsatte i et smukt og blomstrende sprog.

Da Churchbody imidlertid er så ukendt selv i dannede kredse, er det ofte nødvendigt at fortælle om hans skæbne — et tragisk livsforløb, der da så sandeligt også er værd at berette. William P. Churchbody's skæbne står i ydre dramatik kun tilbage for Edgar Allan Poes i den engelsk-amerikanske litteratur-historie.

Født i Liverpool i 1851 — som søn af en omflakkende amerikansk sømand og en britisk music hall-sangerinde — voksede den unge William op i London's Soho,

hvor hans mor fandt arbejde efter faderens forsvinden.

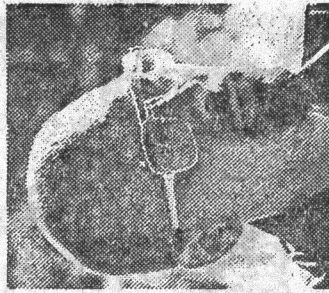
Churchbody var en stilfærdig dreng, der fandt mening glæde ved iagttagelse af det mangeartede liv der fandt sted omkring ham. Eftermiddag efter eftermiddag, når han var kommet hjem fra skole og havde drukket sin the, kunne han sidde på trappen til gaden og tegne små skitser af de forbipasserende og notere replikker han hørte.

I den fattige skole, han gik i, blev han anset for at være et vidunderbarn, og hans lærer — en venlig Mr. Dawson, der har indskrevet sit navn i engelsk litteratur af samme grund — præsenterede ham for: den lokale præst, en fjern slægtning til digteren Browning. Præsten og William talte sammen i to timer, hvorefter præsten overtalte menighedsrådet til at betynde en uddannelse til 'denne ualmindeligt opvakte og flittige unge mand'.

Således kom Churchbody, som en af de få af sin klasse, til Oxford, og således blev grundlaget lagt for hans halvtreds års frugtbar virke, hans digte — hvoraf mange er helliget det syd-engelske landskabs skønhed — hans dramatik, ofte med nationale emner, og hans mange livskloge og erfarne essays, epigrammer og afotrismer.

Churchbody levede mange år i et lykkeligt ægteskab, men måtte i sin høje alderdom lide den tragiske skæbne, at begge hans børn og hans elskede kone på ét år døde — hvorefter han selv få måneder efter blev blind. Han levede dog ti år længere, længe nok til indtrængende at advare sine læringsmænd mod den spirende fascisme, og selv i sin høje alder dikterede han noter og observationer til sine dagbøger.

Han døde uønsket og glemt af 30rnes London, men som han selv sagde: 'Hyldest og ære har den rimelige

Dan Turèll i byen

sømmelighed kun at ankomme til dem der er lave nok til at begære dem'.

Nej, siger jeg: Citer hvem De vil, jeg sværger til Churchbody. Churchbody er en ganske urimeligt glemt klassiker.

Og hvem véd - hvis vi bare er nogle stykker, der står sammen om at citere ham, så er jeg ikke i tvivl om, at hans Samlede Værker en dag vil blive skrevet.

Deltidsjob med masser af udfordringer og rigeligt med ærgelser og næsten ingen penge.

Bliv PR-medarbejder ved SCALA teatret — det er en sjov og usædvanlig opgave for den kreative.

Nogen kendskab til lay-out problematik, forståelse for journalistik samt evner til at formulere sig skriftligt vil være en fordel.

Stillingen er ledig pr. 1/8 1981.

Skriftlig henvendelse til teaterchef Leon Feder.

Scala
Ravnborggade 3
2200 København N